

úřadu také potvrzuje, že úřad spatřoval závadu v tom, že by záměna jména spolku si stěžujícího s jménem spolku slovenských umělců v Turčianském sv. Martině mohla býti tomuto spolku na újmu. Spolkové právo však neposkytuje ochrany individuálnímu zájmu, jaký má snad některý spolek na tom, aby omylem nebyl s jiným spolkem zaměňován, a nemá tedy v platném právu opory výrok zakazující stěžujícímu si spolku užívání jména jím zvoleného jen proto, že by tím jiný spolek mohl býti poškozen.

Poukazuje-li nař. rozhodnutí k tomu, že jméno spolku »nevystihuje správně pravý stav věci«, uvážil soud, že sice za jistých okolností by snad mohl býti uznán za nesrovnatelný s veřejným řádem název, jenž by byl v rozporu s účelem a charakterem spolku stanovami vymezeným nebo v němž by se projevovalo osobování si zvláštního postavení nebo významu, spolku po právu nepřislušejícího. Ale o nějaké závadě toho druhu v tomto případě nemůže býti řeči. Okolnost, kterou, jak podle spisů lze za to míti, žal. úřad měl na mysli, že totiž stěžující si spolek nesoustřeďuje umělce celého Slovenska, i kdyby byla nepochybně zjištěna, nestačila by sama o sobě k tomu, aby název »Jednota výtvarných umělcov Slovenska« mohl býti prohlášen za příčící se veřejnému řádu nebo nějakému zvláštnímu předpisu právnímu.

Z uvedených důvodů bylo nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 2884.

Právo spolkové. — Řízení před nss-em: I. Proponenti spolku jsou legitimováni ke stížnosti na nss proti výroku úřadu, kterým nebyly vzaty na vědomí jimi předložené stanovy spolku. — II. Pouhá skutečnost, že zakládáný spolek podle stanov si vytkl účel, je-muž slouží též některý orgán veř. správy, nemůže býti důvodem neschválení stanov, pokud spolek si neosobuje výkon moci veřejné nebo funkce, jež zákon výslovně vyhražuje určitému orgánu jinému.

(Nález ze dne 17. listopadu 1923 č. 19.665.)

Věc: Dr. Theofil R. a Dr. Theodor A. za zakladatele spolku »Svázok pravotárov župy Šarišskej« v Prešově proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska (min. taj. Dr. Jos. Pavlásek) o neschválení stanov.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím nevzal ministr pro Slov. na vědomí stanovy spolku »Svázok pravotárov župy Šarišskej« z důvodu, že účel spolku v § 1 stanov vytčený kryje se s účelem advokátní komory, korporace poloúřední zákonem uznané, jejíž činnost by se Svazkem jen tříštila.

Do tohoto rozhodnutí podána byla k tomuto soudu stížnost, jež jest takto podepsána: »Svázok pravotárov župy Šarišskej« Dr. R. Teofil, předseda, Dr. A. Teodor, tajemník. Také v záhlaví jest označena jako stížnost »Svázku«. Odvodní spis žal. min. tomuto soudu předložený dovozuje, že stížnost jest nepřípustná, poněvadž »Svázok« jako právní-

cká osoba vůbec neexistuje a tedy stížnost podávat nemůže, stížnost by mohli podati jen zakladatelé jako soukromníci a nikoli funkcionáři spolku neexistujícího.

Nss nemohl tuto námitku uznati za odůvodněnou. Žal. úřadu jest dáti za pravdu ovšem potud, že právní existence spolku počíná teprve tehdy, kdy jeho stanovy nabyly platnosti schválením nebo jiným způsobem. Teprve tehdy smí býti činnost spolku v mezích stanov zahájena. Naproti tomu však sluší uvážiti: Právní řád, který zřizování spolků uznává za přípustné, ano svobodu spolčovací chrání zárukami ústavními, není možno vykládati tak, aby zřizování spolků bylo činěno fakticky nemožným nebo se stěžovalo přes míru odůvodněnou zřeteli právní bezpečnosti zejména policie spolkové. Duchu právního řádu by se přičilo, kdyby se souboru těch, kdo chtějí spolek založiti, odnímala možnost, aby zvolili si orgány, které by až do té doby, kdy spolek nabude právní existence, podnikali za ně všechno to, čeho jest k platnému vzniku spolku potřebí. Jestliže v daném případě v schůzích, v nichž založení »Svazu pravotárov župy Šarišskej v Prešově« a znění stanov tohoto spolku bylo usneseno, byli zvoleni funkcionáři, a nelze-li těmto funkcionářům upírati legitimaci k tomu, aby stanovy předložili k schválení příslušnému úřadu, nelze nalézt ani rozumný důvod brániti jim, aby v téže funkci použili také prostředků opravných, jež poskytuje právní řád, když příslušný úřad schválení stanov odepřel. Možno jest připustiti, že není snad zcela korektní, jestliže při svém vystupování používají forem, jakoby zastupovali spolek již existující, nelze však z toho dovozovati, že stížnost jimi jako funkcionáři od zakladatelů zvolenými podaná jest pro nedostatek legitimace nepřipustná.

Neshledal tedy nss závady, aby o podané stížnosti věcně rozhodl. Uznal ji za důvodnou uváživ toto:

Ani s pozitivními předpisy právními ani se zásadami svobody spolčovací a občanské vůbec, jimiž prodchnuta je ústavní listina tohoto státu, nelze srovnati názor, že spolkům není dovoleno vytknouti si a sledovati určité účely jen z tohoto důvodu, že sloužiti týmž účelům jest úkolem některého orgánu veřejné správy. Jest patrné, že podle tohoto názoru byly by — ne-li všechny — tedy aspoň velká část spolků vzdělávacích, kulturních, humanitních a pod. nepřipustná.

Právnímu řádu ovšem by odporovalo, kdyby si spolek osoboval v jakémkoli směru výkon moci veřejné nebo funkce, které výslovným předpisem zákona jsou vyhrazeny určitým orgánům.

Stanovy »Svazu...« vytýkají v § 1, na jehož ustanovení nař. rozhodnutí poukazuje, jako účel spolku sledování jistých zájmů hospodářských, společenských a vzdělávacích. V tom zřejmě nelze spatřovati nějaké osoboování si veřejné moci a není také předpisu, jenž by sledování těchto účelů pro členy stavu advokátního vyhražoval advokátní komoře.

Musil tedy nss míti za to, že nař. rozhodnutí založeno jest na názoru, že již totožnost účelu vytknutého stanovami »Svazu« s účelem, jemuž povolána jest sloužiti advokátní komora jako korporace, odůvodňuje zákaz onoho spolku. Tento názor nemá však, jak bylo vyloženo, v platném právu spolkovém opory, a bylo proto nař. rozhodnutí na něm založené zrušeno podle § 7 zák. o ss.